

Sammandrag

Förändringar i en småbarnspedagogs praktiska teori om språkpedagogik: En nexusanalys av olika faktorer samverkan

Anu Palojärvi*, Åsa Palviainen, Merja Koivula, Karita Mård-Miettinen och Niina Rutanen

Jyväskylän universitet, Finland

*Korrespondens: Anu Palojärvi, e-post: anu.k.palojarvi@jyu.fi

Denna undersökning granskar hur olika faktorer – personliga, interaktionella samt kontextuella – samverkar och påverkar förändringar i en erfaren småbarnspedagogs *praktiska teori* (eng. practical theory) över tid. Med praktisk teori avses lärarens vision av god undervisning (Maaranen et al., 2016), som i sin tur styr lärarens pedagogiska val i undervisningen (Maaranen & Stenberg, 2017). En lärares praktiska teori och eventuella förändringar i den spelar en viktig roll för hur undervisningen formas. Även om förändringar i lärares praktiska teorier har studerats tidigare, har det främst gjorts med lärarstuderande och det saknas kunskap om hur erfarna lärares praktiska teori kan förändras och vad som påverkar den. Pedagogen i denna studie tillämpar en tvåspråkig pedagogik i en språkligt heterogen grupp med 3- till 5-åringar i en finsk kontext. Tvåspråkig pedagogik betyder här att pedagogerna kontinuerligt använder två språk i undervisningen, i detta fall finska (ett nationellt majoritetsspråk) och svenska (ett nationellt minoritetsspråk). Det språkpedagogiska perspektivet saknas i forskning kring förändringar i praktiska teorier, i synnerhet inom barnspråkspedagogik. Förändringar i praktiska teorier och de faktorer som påverkar dem är viktigt att forska i då de har en avgörande betydelse för att förstå hur en pedagogik tillämpas och utvecklas. Forskningsfrågan var att utröna vad som hade främjat respektive utmanat förändringar i denna småbarnspedagogiska lärares praktiska teori gällande den tvåspråkiga pedagogiken över tid. Som data fungerade en semistrukturerad och två tematiska intervjuer med pedagogerna. För att undersöka förändringarna och deras påverkande faktorer tillämpades nexusanalys (medierad diskursanalys; Scollon & Scollon, 2004).

Diskursanalyserna visade att förändringarna över tid gällde *bruket av svenska* (som var ett nytt språk för barnen) samt *inkluderandet av barnens hemspråk*. Ett flertal personliga, interaktionella och kontextuella faktorer som hade påverkat förändringarna i pedagogens praktiska teori cirkulerade i hennes diskurser. *Personliga faktorer* omfattade *själreflektion*, *uppfattningar* om att alla språk är lika viktiga samt lärarens egna *erfarenheter* om betydelsen av språk för att stärka den egna identiteten. *Interaktionella faktorer* representerades av *respons från föräldrar och barn* och *samverkan med kollegor*. *Kontextuella faktorer* inbegrep *begrepp* som 'heldagspedagogik', 'delaktighet', 'experimentell pedagogik' samt 'språkberikande undervisning'. Denna studie betonar betydelsen av många samverkande faktorer som är närvarande när en erfaren pedagogs praktiska teori om språkpedagogiken förändras. Implikationer av dessa fynd för småbarnspedagogisk verksamhet och för lärarutbildning diskuteras, i synnerhet då det gäller språkpedagogiska tillämpningar.

Nøkkelord: småbarnspedagogik; praktisk teori; tvåspråkig undervisning; nexusanalys